

Handlingsplan för en skola fri från ANDTS - alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar

Innehåll

Innehåll.....	2
Skolan ska verka för drogfrihet.....	3
Mål	3
Syfte	3
Förhållningssätt	3
Förebygga.....	4
Skolans roll.....	4
Elevhälsans roll	4
Upptäcka.....	4
Åtgärda	4
Skolans hantering	4
Narkotikahund.....	4
Anmälan till socialtjänsten	4
Tobaksanvändning	5
Elevhälsans insatser.....	5
Ytterligare åtgärder	5
Disciplinära åtgärder	5
Vid misstanke om brott	5
Öppning av elevskåp	5
Väskor	5
Sammanfattning av arbetsgång vid misstanke om användande av ANDTS	6
Revidering	6

Skolan ska verka för drogfrihet

Skolans personal har ett viktigt uppdrag att verka för drogfrihet bland våra elever. Det gör skolans personal genom att främja en hälsosam livsstil. För att motverka att elever använder ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar) behöver skolans personal ha relevant kunskap inom ämnet. Därför har Barn- och utbildningsförvaltningen i Falun kommun tagit fram en handlingsplan för en ANDTS fri skola. Handlingsplanen har utgångspunkt i omtanke kombinerat med tydliga regler som ett övergripande verktyg för skolans personal att arbeta förebyggande och hantera ärenden som är kopplade till ANDTS.

Det förebyggande arbetet inriktas mot att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer. De viktigaste skyddsfaktorerna är att lyckas i skolan och att ha en restriktiv syn till användandet av ANDTS. Skolans personal ska förmedla kunskaper om ANDTS till eleverna, hur det påverkar kroppen och hjärnan samt vilka risker det medför.

För att hantera ärenden kring ANDTS, behövs kunskap om hur man kan upptäcka användning av och hur man kan agera vid händelse av eller misstanke om bruk och försäljning av ANDTS.

Skolans personal har inte till uppgift att diagnostisera missbruk, utan vi ska reagera om vi känner oro för våra elever och då meddela vårdnadshavare och socialtjänsten.

Faluns grundskolor och anpassade grundskola ska alltid kunna erbjuda elever och personal en trygg och säker arbetsmiljö. Våra skolor ska därför vara helt fria från ANDTS. Inte heller får elever, personal eller andra som är drogpåverkade vistas i skolan.

Mål

- Att Falun kommuns skolor är fria från alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar.
- Att arbeta förebyggande för att elever inte ska börja använda alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar.
- Att motverka och agera vid misstanke om bruk eller försäljning av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar på skolans område.
- Att öka andelen elever med en restriktiv attityd till att prova alkohol, narkotika, dopning, tobak eller spel om pengar.
- Att all personal i skolan vet hur man agerar vid misstanke eller upptäckt av alkohol, narkotika, dopning, tobak eller spel om pengar, samt reagera och agera aktivt.

Syfte

Handlingsplanen syftar till att vara ett stöd för skolan i arbetet att förebygga, upptäcka och ingripa vid alla former av ANDTS. Den lokala och centrala elevhälsan har en viktig roll i det arbetet.

Förhållningssätt

Det är Nolltolerans mot ANDTS under skoltid och inom skolans område samt vid aktiviteter anordnade av skolan.

Alla som arbetar i verksamheter som berör barn och unga har skyldighet att anmäla till socialtjänsten, enligt Socialtjänstlagen (SoL 14 kap 1§) om de misstänker eller får kännedom

om att ett barn far illa. Anmälningssplikten förutsätter inte att det klarlagt att socialtjänsten behöver ingripa.

Förebygga

I skolans hälsofrämjande arbete är det förebyggande arbetet för drogfrihet bland elever en viktig del. Skolans personal ska medvetet arbeta för att stärka frisk- och skyddsfaktorer och minska riskfaktorer för eleverna. De viktigaste friskfaktorerna är att lyckas i skolan och ha en restriktiv inställning till användandet av ANDTS.

Skolans roll

Skolan arbetar förebyggande genom

- Att elever som behöver får stöd i undervisningen och lärandemiljön för att nå kunskapsmålen
- Att skolans personal följer skolans rutin för att främja skolenvar
- Att all skolpersonal gör ett tydligt ställningstagande för en tobaksfri skoltid
- Att det finns ett gott samarbete mellan skolans personal, vårdnadshavare och elev
- Att det finns samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och ungdomsstödare, social insatsgruppen, SIG.
- Att skolans personal har kunskaper och informerar om ANDTS

Elevhälsans roll

Elevhälsan spelar en viktig roll för att upptäcka och förebygga eventuellt missbruk hos elever. Den lokala elevhälsan kan bidra i undervisningen genom samtal om risker, hur ANDTS påverkar kroppen och hjärnan och hur man kan stå emot grupstryck och hur grupstryck kan uppstå.

Upptäcka

Att tidigt upptäcka användning av ANDTS ger förutsättningar att förhindra en fortsatt ogynnsam utveckling som kan leda till framtida beroende. Det kan vara svårt att upptäcka att någon använder droger och det krävs mod att våga se och agera.

Åtgärda

Skolans hantering

Om du känner oro för eller har misstanke om att en elev använder, köper eller säljer ANDTS kontaktas rektor eller någon i elevhälsan. Elevhälsan och elevens lärare pratar sedan tillsammans med eleven och kontaktar elevens vårdnadshavare.

Narkotikahund

För att förebygga användning av ANDT och säkerställa en narkotikafri arbetsmiljö har Falu kommun beslutat att användning av narkotikahund får ske i skolans lokaler. Om sökning sker görs det under tider då elever inte vistas i skolan och alltid på skollädares initiativ. I det fall narkotikahund markerar vid ett skåp har polisen, efter beslut om att inleda förundersökning och husrannsakan, rätt att öppna skåpet utan att eleven informeras i förväg.

Anmälan till socialtjänsten

Om det finns oro för eller vetskap om att en elev använder, köper eller säljer droger ska det

anmälas till socialtjänsten. All skolpersonal har anmälningsskyldighet enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Tobaksanvändning

Om en elev använder tobak på skoltid ska skolans personal

- Informera eleven om att det inte är tillåtet med tobaksbruk på skolans område och uppmana eleven att avbryta
- Kontakta vårdnadshavaren
- Informera om att det finns stöd att få för att sluta med tobak
- Skolsköterskan kan ge tips om tobaksavvänjning.

Elevhälsans insatser

Elevhälsan kan erbjuda psykosocialt eller psykologiskt stöd i form av samtal, till exempel motivationsamtal.

Elevhälsan kan också informera om organisationer som jobbar med ANDTS frågor.

Ytterligare åtgärder

Disciplinära åtgärder

Rektor eller lärare kan med stöd av Skollagen (2010:800), 5 kap. 6–13 §§ besluta om disciplinära åtgärder för att säkra övriga elevers trygghet och studiero.

I vissa fall kan rektor besluta om att stänga av en elev 5 kap 14–16 §§ skollagen.

Vid misstanke om brott

Om skolan misstänker narkotikabrott som till exempel att otillåtna föremål eller substanser förvaras i elevskåpen har skolan rätt att söka igenom skolans lokaler, se punkten öppning av elevskåp.

Skolan kan också, utan att vidta egna åtgärder, vidarebefordra informationen till Polismyndigheten och avvakta eventuella brottsutredande åtgärder från polisens sida.

Öppning av elevskåp

Elevskåpen är skolans egendom och eleverna har tillgång till skåpen under förutsättning att de följer skolans regler om hur de ska användas. Skolan har en allmän befogenhet att kontrollera att skåpen används på det sätt som är avsikten.

Skolledningen har rätt att öppna och visitera skåpen utan att det anses vara en husrannsakan.

I första hand bör eleven ges möjlighet att själv öppna skåpet i närvaro av två företrädare från skolan. Om skolledningen öppnar ett skåp bör eleven vara med.

Elev och vårdnadshavare ska informeras om åtgärden vilken också ska dokumenteras skriftligt.

Väskor

En väska är elevens personliga egendom och får inte genomsökas. Uppkommer behov av det ska polis tillkallas.

Sammanfattning av arbetsgång vid misstanke om användande av ANDTS

- Meddela rektor
- Elevhälsan och lärare pratar med eleven
- Elevens vårdnadshavare kontaktas och informeras
- Vid behov görs en orosanmälan till socialtjänsten
- Vid misstanke om pågående brott kontaktas polisen
- Är en elev påtagligt påverkad, ring efter ambulans

Revidering

Handlingsplan för en drogfri grundskola revideras av verksamhetschef för grundskolan årligen inför start av läsåret.